ACȚIUNEA DE POLITICĂ EXTERNĂ A UNIUNII EUROPENE DUPĂ INVAZIA MILITARĂ A RUSIEI ÎN UCRAINA

EUROPEAN UNION FOREIGN POLICY ACTION AFTER RUSSIA'S MILITARY INVASION OF UKRAINE

Elena VERDEȘ
masterand, Universitatea de Stat din Moldova
e-mail: Verdes.elena13@gmail.com

Rezumat: *Din februarie 2022, Consiliul European și Consiliul Uniunii Europene s-au reunit în mod regulat pentru a aborda criza din Ucraina din diverse perspective. Liderii UE au cerut repetat Rusiei să oprească imediat acțiunile militare, să retragă fără condiții toate forțele militare și echipamentele din Ucraina, și să respecte pe deplin integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei. Au subliniat dreptul Ucrainei de a-și determina propriul destin și au lăudat curajul poporului ucrainean în apărarea țării lor. În răspuns la agresiunea militară, UE a extins semnificativ sancțiunile împotriva Rusiei, adăugând numeroase persoane și entități pe lista sancțiunilor și impunând măsuri restrictive fără precedent. UE a demonstrat unitate și forță, oferind Ucrainei sprijin umanitar, politic, financiar și militar. UE s-a angajat să continue să își arate solidaritatea și să ofere asistență refugiaților care fug din calea conflictului din Ucraina și țările care îi găzduiesc. În plus, UE colaborează cu partenerii și aliații în cadrul ONU, OSCE, NATO și G7. În mai multe rânduri, Consiliul European a condamnat atacurile indiscriminate ale Rusiei asupra civililor și infrastructurii civile, cerând Rusiei să înceteze atacurile sistematice cu rachete asupra infrastructurii energetice a Ucrainei. Liderii UE au subliniat că Rusia, Belarusul și toți cei responsabili de crime de război și alte infracțiuni grave vor fi trași la răspundere pentru acțiunile lor în conformitate cu dreptul internațional. Răspunsul UE a inclus atât sancțiuni individuale, cât și măsuri economice. UE a adoptat o serie de sancțiuni în răspuns la războiul agresiv al Rusiei împotriva Ucrainei și la anexarea ilegală a regiunilor Donețk, Luhansk, Zaporijia și Herson. Aceste măsuri au fost concepute pentru a slăbi baza economică a Rusiei, privând-o de tehnologii și piețe critice și reducând semnificativ capacitatea acesteia de a duce războiul. În acest context, UE a impus sancțiuni și împotriva Belarusului în răspuns la implicarea acestuia în invazia Ucrainei, precum și împotriva Iranului pentru rolul său în furnizarea de drone utilizate în agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei. Acest articol oferă o prezentare cuprinzătoare a extensivelor pachete de sancțiuni ale UE adoptate între februarie 2022 și februarie 2023. Măsurile vizează diferite sectoare, inclusiv finanțe, energie, transport, tehnologie și altele. În plus, UE a luat măsuri pentru*

a armoniza aplicarea sancțiunilor în statele membre, descurajând încercările de eludare sau încălcare a acestor măsuri. Răspunsul unitar reflectă angajamentul UE de a proteja suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei, menținând în același timp stabilitatea în regiune în contextul conflictului în desfășurare.

Cuvinte-cheie: *Criza Ucrainei, sancțiuni UE, Rusia, solidaritate, suveranitate, integritate teritorială, sprijin umanitar, conflict militar.*

Abstract*: Since February 2022, the European Council and the Council of the European Union have convened regularly to address the Ukraine crisis from various angles. EU leaders have repeatedly called on Russia to immediately halt military actions, unconditionally withdraw all military forces and equipment from Ukraine, and fully respect Ukraine's territorial integrity, sovereignty, and independence. They underscored Ukraine's right to determine its own destiny and commended the Ukrainian people for their courage in defending their country. In response to the military aggression, the EU significantly expanded sanctions against Russia, adding numerous individuals and entities to the sanctions list and imposing unprecedented restrictive measures. The EU has demonstrated unity and strength, providing Ukraine with humanitarian, political, financial, and military support. The EU has committed to continue showing solidarity and offering assistance for refugees fleeing the conflict in Ukraine and the countries hosting them. Additionally, the EU is coordinating with partners and allies in the UN, OSCE, NATO, and G7. On multiple occasions, the European Council has condemned Russia's indiscriminate attacks on civilians and civilian infrastructure, urging Russia to cease systematic rocket attacks on Ukraine's energy infrastructure. EU leaders emphasized that Russia, Belarus, and all those responsible for war crimes and other grave offenses will be held accountable for their actions in accordance with international law. The EU's response has encompassed both individual sanctions and economic measures. The EU has adopted a series of sanctions in response to Russia's aggressive war on Ukraine and the illegal annexation of Donetsk, Luhansk, Zaporijia, and Herson regions. These measures are designed to weaken Russia's economic base, depriving it of critical technologies and markets and significantly reducing its capacity to wage war. In this context, the EU has also imposed sanctions against Belarus in response to its involvement in the invasion of Ukraine, as well as against Iran for its role in providing drones used in Russia's aggression against Ukraine. This article provides a comprehensive overview of the extensive EU sanctions packages adopted from February 2022 to February 2023. The measures target various sectors, including finance, energy, transportation, technology, and more. Additionally, the EU has taken steps to harmonize the application of sanctions across member states, discouraging attempts to evade or violate these measures. This unified response reflects the EU's commitment to safeguarding Ukraine's sovereignty and territorial integrity while maintaining stability in the region amidst the ongoing conflict.*

Keywords: *Ukraine Crisis, EU sanctions, Russia, solidarity, sovereignty, territorial integrity, humanitarian support, military conflict.*

Din februarie 2022, Consiliul European și Consiliul Uniunii Europene s-au reunit periodic pentru a discuta despre situația din Ucraina din diferite perspective. Liderii UE au cerut în repetate rânduri Rusiei să înceteze imediat acțiunile militare, să retragă necondiționat toate forțele și echipamentele militare din Ucraina și să respecte pe deplin integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei. Aceștia au evidențiat faptul că Ucraina are dreptul de a-și alege propriul destin și au felicitat poporul ucrainean pentru curajul de care dă dovadă apărându-și țara. Ca răspuns la agresiunea militară, UE a extins masiv sancțiunile împotriva Rusiei, adăugând un număr semnificativ de persoane și de entități pe lista sancțiunilor și adoptând măsuri restrictive fără precedent.

UE a dat dovadă de unitate și de putere și a oferit Ucrainei sprijin umanitar, politic, financiar și militar. UE s-a angajat să continue să își manifeste solidaritatea și să ofere sprijin în ceea ce privește refugiații care fug din calea războiului din Ucraina, precum și în ceea ce privește țările care îi găzduiesc. De asemenea, UE se coordonează cu partenerii și cu aliații, în cadrul ONU, al OSCE, al NATO și al G7. În mai multe rânduri, Consiliul European a condamnat atacurile fără discriminare ale Rusiei împotriva civililor și a infrastructurii civile și a îndemnat Rusia să pună capăt atacurilor sistematice cu rachete împotriva infrastructurii energetice a Ucrainei. Liderii UE au subliniat că Rusia, Belarusul și toți cei responsabili de crime de război și de alte infracțiuni extrem de grave vor fi trași la răspundere pentru acțiunile lor, în conformitate cu dreptul internațional.

Sancțiuni individuale și sancțiuni economice. UE a adoptat o serie de sancțiuni ca răspuns la războiul de agresiune al Rusiei asupra Ucrainei și la anexarea ilegală a regiunilor Donețk, Luhansk, Zaporijia și Herson ale Ucrainei. Măsurile sunt concepute astfel încât să slăbească baza economică a Rusiei, lipsind-o de tehnologii și piețe critice și reducând în mod semnificativ capacitatea acesteia de a purta războiul. În acest context, UE a adoptat, de asemenea, sancțiuni împotriva: Belarusului ca răspuns la implicarea sa în invadarea Ucrainei; Iranului în legătură cu utilizarea dronelor iraniene în agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei

Primul pachet (23 februarie 2022): sancțiuni individuale împotriva membrilor Dumei de Stat a Rusiei care au votat în favoarea recunoașterii zonelor necontrolate de guvern din oblastele Donețk și Luhansk; restricții privind relațiile economice cu zonele necontrolate de guvern din oblastele Donețk și Luhansk; restricționări ale accesului Rusiei la piețele de capital și la piețele și serviciile financiare ale UE.

Al doilea pachet (25 februarie 2022): sancțiuni individuale împotriva lui Vladimir Putin, a lui Serghei Lavrov și a membrilor Dumei de Stat a Rusiei și ai

Consiliului Național de Securitate, printre alții; sancțiuni economice care vizează sectorul finanțelor, al energiei, al transporturilor și al tehnologiei; suspendarea dispozițiilor privind facilitarea eliberării vizelor pentru diplomații ruși și alți funcționari și oameni de afaceri ruși.

Al treilea pachet (28 februarie și 2 martie 2022): închiderea spațiului aerian al UE pentru toate aeronavele rusești; interzicerea tranzacțiilor cu Banca Centrală a Rusiei; interdicție privind accesul la SWIFT pentru șapte bănci rusești; interzicerea furnizării de bancnote euro către Rusia; suspendarea difuzării în UE a canalelor mass-media deținute de stat Russia Today și Sputnik; sancțiuni individuale împotriva unor belaruși ca răspuns la implicarea Belarusului în invazia militară a Rusiei.

Sancțiuni împotriva Belarusului (9 martie 2022): interdicție privind accesul la SWIFT pentru trei bănci din Belarus; interzicerea tranzacțiilor cu Banca Centrală a Belarusului; limitarea intrărilor financiare din Belarus în UE; interzicerea furnizării de bancnote euro către Belarus.

Al patrulea pachet de sancțiuni (15 martie 2022): sancțiuni individuale împotriva lui Roman Abramovici și a lui Gherman Han, printre alții; interzicerea tuturor tranzacțiilor cu anumite întreprinderi deținute de stat; interzicerea furnizării de servicii de rating de credit oricărei persoane sau entități din Rusia; interzicerea de noi investiții în sectorul energetic rusesc; interzicerea exporturilor către Rusia de produse de lux; interzicerea importurilor de fier și oțel din Rusia în UE.

Al cincilea pachet de sancțiuni (8 aprilie 2022): interzicerea importurilor de cărbune și de alți combustibili fosili solizi din Rusia; închiderea porturilor UE pentru toate navele rusești; interzicerea intrării în UE a operatorilor de transport rutier ruși și belaruși; interzicerea importurilor din Rusia de lemn, ciment, fructe de mare și băuturi alcoolice; interzicerea exporturilor către Rusia de combustibil pentru avioane cu reacție și de alte bunuri; o serie de măsuri economice specifice; sancțiuni împotriva a 217 persoane și 18 entități.

Al șaselea pachet de sancțiuni (3 iunie 2022): o interdicție asupra importurilor de țiței și de produse petroliere rafinate din Rusia (cu excepții limitate); o interdicție privind accesul la SWIFT pentru încă trei bănci rusești și una belarusă; suspendarea difuzării în UE pentru Rossiya RTR/RTR Planeta, Rossiya 24/Russia 24 și TV Centre International; sancțiuni împotriva a 18 entități și 65 de persoane, inclusiv persoane responsabile de atrocitățile comise în Bucea și Mariupol.

Pachetul de „menținere și aliniere" (21 iulie 2022): interzicerea importurilor de aur de origine rusă; consolidarea controlului exporturilor de produse cu dublă utilizare; extinderea interdicției existente de acces în port la ecluze; clarifi-

carea măsurilor existente, de exemplu în domeniul achizițiilor publice, al aviației și al justiției; sancțiuni împotriva a 54 de persoane și 10 entități, inclusiv primarul Moscovei și Sberbank, o instituție financiară importantă.

Al optulea pachet de sancțiuni (6 octombrie 2022): un plafon al prețurilor legat de transportul maritim al petrolului rusesc pentru țările terțe; restricționarea exporturilor de produse și tehnologii cu dublă utilizare; interdicția de a pune portofele de criptomonede la dispoziția resortisanților ruși; interzicerea comerțului cu arme, arme de foc pentru uz civil, muniție, vehicule militare și echipamente paramilitare; interzicerea importurilor de produse siderurgice din Rusia; interdicția de a furniza Rusiei servicii de arhitectură și inginerie, precum și servicii de consultanță în domeniul informatic și servicii de consultanță juridică; sancțiuni împotriva a 30 de persoane și 7 entități.

Al nouălea pachet de sancțiuni (16 decembrie 2022): interzicerea exporturilor de motoare de drone; restricționarea exporturilor de produse și tehnologii cu dublă utilizare; interzicerea investițiilor în sectorul minier; interzicerea tranzacțiilor cu Banca Rusă de Dezvoltare Regională; interzicerea furnizării de servicii de publicitate, de cercetare de piață și de sondare a opiniei publice; suspendarea licențelor de difuzare a încă patru canale mass-media rusești; sancțiuni împotriva altor 141 de persoane și 49 de entități.

Al zecelea pachet de sancțiuni (25 februarie 2023): interzicerea exporturilor de tehnologii critice și de produse industriale; interzicerea importurilor de asfalt și cauciuc sintetic; interzicerea furnizării de capacitate de înmagazinare a gazelor către ruși; suspendarea licențelor de emisie ale RT Arabic și Sputnik Arabic; restricții impuse resortisanților ruși de a deține orice funcție în cadrul organelor de conducere ale infrastructurilor și entităților critice ale UE; obligații de raportare pentru a asigura eficacitatea sancțiunilor; sancțiuni suplimentare împotriva a 87 de persoane și 34 de entități.

Încălcarea sancțiunilor este adăugată pe lista infracțiunilor prevăzute de legislația UE. În prezent, statele membre au definiții diferite pentru ceea ce constituie o încălcare a măsurilor restrictive și pentru sancțiunile care ar trebui aplicate în cazul încălcării acestora. Iată de ce, la 28 noiembrie, Consiliul a adoptat în unanimitate o decizie prin care se adaugă încălcarea măsurilor restrictive pe lista infracțiunilor prevăzute de legislația UE inclusă în Tratatul privind funcționarea UE. Decizia: 1) va asigura aplicarea armonizată a sancțiunilor în întreaga UE; 2) va descuraja tentativele de eludare sau de încălcare a sancțiunilor. În urma acestei decizii, Comisia Europeană va prezenta o propunere de directivă care va stabili norme minime privind definirea infracțiunii constând în încălcarea măsurilor restrictive ale UE și a sancțiunilor aferente.

În **concluzie**, acțiunea de politică externă a Uniunii Europene după invazia militară a Rusiei în Ucraina în anul 2022 a constat într-un răspuns ferm și unitar la provocările din regiune. UE a impus sancțiuni economice asupra Rusiei, a acordat asistență financiară și umanitară Ucrainei și a consolidat cooperarea cu statele vecine și partenere. Toate aceste măsuri au avut ca scop protejarea suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei și menținerea stabilității în regiune.

BIBLIOGRAFIE:

1. BBC News. *How many Ukrainians have fled their homes and where have they gone*? 07 May 2022. [online]. Disponibil: https://www.bbc.com/news/world-60555472 (accessed: 11 May 2022).
2. The UN Refugee Agency. Ukraine refugee situation. (since 24 February 2022). [online]. Disponibil: https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine (accessed: 11 May 2022).
3. SOMER, Marie De. *Unseen unity in the EU's migration policies, but how long will it last?* Brussels: European Policy Centre, 2022. [online]. Disponibil: https://www.epc.eu/en/Publications/Unseen-unity-in-the-EUs-migration-policies-but-how-long-will-it-last~46fbe0 (accessed 11 May 2022).
4. Council of the European Union. *Ukraine: EU countries to receive €3.5 billion in additional pre-financing for hosting refugees*. 12 April 2022. [online]. Disponibil: https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/04/12/ukraine-increased-financing/
5. KRASTEV, Ivan, LEONARD Mark. *The crisis of European security: What Europeans think about the war in Ukraine.* European Council on Foreign Relations, 2022. [online]. Disponibil: https://ecfr.eu/publication/the-crisis-of-european-security-what-europeans-think-about-the-war-in-ukraine/ (accessed 11 May 2022).